

Annotation

Didichenko M. O., assistant, design architecture environment department, KNUCA.

Systematization of the morphologic composition changes of urban planning in the actual conditions of its development.

The article focused on substantiation the classification of the morphologic composition of urban planning development based on the modifications' aspects of the design key points, which is described by a number of regular processes of spatial modifications based on various types of the composition's centres of urban planning, within the predetermined initial structures. It was proposed to group generally accepted types and schemes of urban planning into two key issues based on the complexity of the structure: primary and integrated. Four types of the composition's centres have been identified and characterized, based on their quantitative features. This is monocentric, monometric, polycentric and polymetric composition model types. Monocentric - it's planning system that includes only one centre. Monometric - combine one general composition core and some subcentres. The polycentric system is described by multiple centres. Polymetric is characterised by a couple of centres and subcentres. Also, the four characteristics of their development have been determined based on the analysis of the interconnections and the nature of the spatial modifications in the various types of planning configurations. These characteristics are sustainability, progressivity, dynamicity and perspectivity. Compositional sustainability is described by gradual development processes with composition's centre type preservation. Progressivity - it's a summary of the systematic changes of the planning structure, that include modification of quantity and quality of the composition cores. Dynamic development is characterised by rapid changes in the planning centres types. Perspectivity - it's significant modifications and re-systematisation in the composition structure and core types. All characteristics and core types are summarized in classification matrices, illustrated by idealistic graphic models of the planning composition.

Keywords: morphological composition of urban planning, urban planning scheme, composition key-point, morphological composition model, development way, classification.

УДК 711.5

к.арх., доцент Франків Р. Б.,
romanfrankiv@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1100-0930,
Лясковський О. Й.,
Oliaskovskyi@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0963-9196,
Національний університет «Львівська політехніка»

**ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТЛУМАЧЕННЯ АРХІТЕКТУРИ
ПОСТМОДЕРНІЗМУ У ЛЬВОВІ**

Анотація: розглядається явище пост-модерністських спроб в архітектурі Львова кінця ХХ – початку ХХІ століття. Розглядаються світоглядні, професійні, економічні та інші обставини та особливості, що вплинули на

ретро-історичні експерименти, котрі прийшли на зміну модерністській парадигмі, котра панувала у архітектурі міста із середини ХХ століття. Розкривається зміст поняття анти-модернізму, як характерної риси пост-модерністських пошуків у Львові межі ХХ – ХХІ століть.

Ключові слова: місто, постмодернізм, естетика, анти-модернізм, утопія минулого.

Постановка проблеми

В науковому та публіцистичному дискурсі навколо архітектурних явищ кінця ХХ – початку ХХІ століть у Львові, загалом прийнято використовувати термін «пост-радянська архітектура». Разом із тим, він має передовсім хронологічний характер, як час «після 1991 року», без прив'язки до конкретного морфологічного змісту та світоглядної програми. Крім того, в силу ряду факторів, котрі будуть проаналізовані нижче, в соціумі закріпилась тенденція критичного та негативного сприйняття об'єктів сучасного будівництва, що ще більше ускладнювало об'єктивний аналіз архітектурних явищ, котрі виникли у період межі ХХ – поч. ХХІ стт.

Аналіз джерел та публікацій.

Хоча академічні праці, що заклали основи теорії постмодернізму, передовсім Роберта Вентурі [1], були написані ще у 1960 – х роках, у вітчизняній теорії архітектури рефлексія постмодерністського проектного світогляду мала запізнілий та фрагментарний характер. Багато в чому, це пов'язано із інерцією ще радянського дискурсу, який був базований на засадах неоконструктивізму та героїчного модернізму. В науковому обігу, просто не було власного термінологічно-поняттєвого апарату, який би міг тлумачити поза-модерністські явища, а світогляд продовжував базуватись на відданості парадигмам абстрактного мистецтва та функціоналістської проектної культури. З іншого боку, жваве зацікавлення західними зразками та прикладами, наповнювали інформаційний простір ідеями класиків постмодернізму, праці яких, на той час, мали кілька-десятилітню історію. Часом, коли з'являються ознаки інтерпретації вітчизняної архітектури в контекст схематики постмодернізму, можна вважати початок 2000 – х років, зокрема у роботах О. Маленка, Р. Стадницького, Д. Попіль, та ін. [2, 3, 4, 5]. В цих працях, явища вітчизняного постмодернізму, переважно оцінюються у понятійних рамках, що були вироблені Пн. Америці впродовж 1960-х – 70-х років. Деякі аспекти

Виділення невирішених питань

Розвиток архітектури постмодерністського напрямку в Україні загалом, та у Львові зокрема, не став об'єктом широкого наукового осмислення. Досі залишається не з'ясованим сам обсяг явища архітектури постмодернізму у країнах із радянським минулим, його особливості та хронологія. В архітектурі

Львова на окреслення періоду, що охоплює ймовірний постмодерністський пласт, прийнято вживати такі терміни як «пострадянська архітектура» [6, 7], або «архітектура Незалежності» [8]. Обидва визначення, вказують лише на хронологічні рамки, і нічого не свідчать про світоглядно-філософський зміст тих формотворчих явищ, котрі тоді виникали. Атмосфера підвищеної критичності до нового будівництва, особливо у центральних районах міст, що склалась у суспільстві на початку XXI століття, не сприяла не лише об'єктивній оцінці явища, але і самому його визначенню. Позитивним фактором до вирішення даної проблеми можна вважати відносно широку розробку тематики українського постмодернізму у культурологічній царині – передовсім літературознавстві.

Мета статті

Метою статті є окреслити реальність та можливі межі і параметри явища постмодерністської архітектури у Львові на межі XX – XXI століть.

Виклад основного матеріалу

У вітчизняній теорії архітектури, проблематика постмодернізму, як світоглядно-формотворчого явища, переважно має характер рефлексії навколо північно-американського та західно-європейського досвіду, чому сприяло поширення книги Ч. Дженкса «Мова архітектури постмодернізму», переклад якої вийшов ще у пізньорадянську епоху. В зв'язку із об'єктивними обставинами, пов'язаними тривалим розмежуванням між країнами т. зв. «капіталістичного» та «соціалістичного» таборів, культура і практика постмодернізму в архітектурі сприймалися як явища зовнішні.

Разом із тим, хоча в ідеологічному та економічному сенсі різниця дійсно існувала, однак індустріальний тип виробництва, котрий сформував, у свій час, естетику модернізму, в обидвох «таборах» був спільним. У зв'язку із цим процеси втоми від модернізму, та критики його архітектурної естетики мали однакові основи, як в капіталістичних так і соціалістичних країнах.

Мал.1. Приклади прото-постмодерністських ознак у пізньо-радянській архітектурі Львова.

В архітектурі Львова пізньо-радянського періоду, можна помітити риси, котрі свідчать про певну реабілітацію окремих морфологічних зворотів, не характерних для модернізму. В першу чергу це елементи, котрі імітують або відтворюють силует наметового даху, заміна якого на плоский була однією із основних рис трансформації класицистичної та традиціоналістської архітектури під впливом модерного дискурсу. Такими є наприклад, будинок меблів на вул. Любінській, офіс Містопроекту на вул. Чупринки, школа на вул. Варшавській, багатоквартирний будинок на пр. Чорновола (мал. 1). Крім того, варто відзначити, ритмічне членування опор перших поверхів, що можуть бути трактовані як аллюзія класичної колонади.

Процес відкритої світоглядної критики модерністської естетики у Львові відбувався паралельно із критикою радянсько-соціалістичної системи (це явище характерне також і у ширшому контексті Сх. Європи). Таким чином, негативні явища, які на Заході пов'язували передовсім із естетикою, на Сході були тісно пов'язані з ідеологією. Програма північно-американського та західно-європейського постмодерну не передбачала зміни існуючої політичної системи, цивілізаційних та ідентифікаційних орієнтирів. Минуле, хоч і реабілітовувалось, але така реабілітація відбувалась внаслідок позитивного переосмислення комунікативних якостей історичної спадщини, котра краще ніж модерна працювала як «мова» [1]. В Східно-Європейському контексті, відбувався процес консенсусного засудження всього пройденого у комуністичну епоху шляху як «хибного», а минуле бачилось як зразок «правильного» - від якого комуністичні соціуми були штучно відчужені. В цьому сенсі, немодерне формоутворення у Львові межі XX – XXI століть, сприймалось не стільки як «комунікація», скільки як «нобілізація», тобто надання обезціненим та профанованим просторам вартості та ваги, а також репрезентативного і респектабельного вигляду.

Львів, на той момент, був центром українського національно-культурного відродження, яке вже латентно існувало в пізньо-радянську епоху, і в архітектурі мало вираз у вигляді так званого «карпатського стилю», котрий використовувався у спорудах особливого суспільного значення, що створювались за індивідуальними проектами. На межі XX – XXI століть, немодерні елементи та прийоми котрі були вироблені в рамках «карпатського стилю» стали широко використовуватись у різних типах будинків – від індивідуального житла до сакральних споруд. Однак, крім цього напрямку, немодерна морфологія стала творитись також за рахунок наслідування різних історичних стилів базованих на інтерпретації грецької класики, до чого не були готовими ні виробничі потужності будівельної індустрії ні освітньо-практичний досвід проєктантів.

В зв'язку із вище сказаним, можна стверджувати, що повернення до немодерних прийомів (котрі є підставою для того, щоб розглядати такого роду будівлі в якості зразків постмодерну) мають як спільні так і відмінні риси із постмодерністським напрямком, який виник на Заході у 1960-70 ті роки.

Мал. 2. Зразки львівської архітектури із явно вираженими антимодерними рисами.

Аналіз зразків львівської архітектури межі ХХ – ХХІ століть (приклади деяких із них наведені у мал. 2) дає можливість говорити про наступні риси онтологічного зв'язку цілого ряду споруд із постмодерном: а) підкреслене заперечення головних візуальних прикметників модерну таких як плоскі дахи та стрічкові вікна; б) активне залучення та довільна інтерпретація елементів з немодерних історичних стилів будь-якого походження (народна архітектура, барокова, ренесансна, романтична, бідермаєр тощо); в) максимальне спрощення головних репрезентативних немодерних елементів (арок, карнизів, атиків, кутових веж тощо).

Крім цих спільних, можна відзначити риси, що відрізняють львівські об'єкти межі ХХ – ХХІ століть від постмодерних: а) відсутність іронії та навмисної легковажності, гри змістів тощо [9]; б) на відміну від західного постмодерну, який бачив свою місію у деідеологізації, східно-європейський в

тому числі львівський досвід немодерності, навпаки, переважно, пов'язаний із відродженням національних та релігійних ідеологій.

В зв'язку із таким балансом співпадінь та розбіжностей, виникає питання чи можна розглядати такого роду прояви львівської архітектури межі ХХ – ХХІ століть як приклади естетики постмодерну? Найбільш серйозною відмінністю, котра має світоглядний характер тут, очевидно, є відсутність характерної для Пн.-Америци і Зх. Європи іронічності та грайливості, яка замінена підкресленою виваженістю та статичністю. Відбувається не стільки *релятивізація* (як у західному постмодерні) категорії часу, скільки його *зупинка* в рамках утопії минулого. В цьому сенсі, явища львівської (та подібної до неї пострадянської) архітектури не можна вважати повноцінно постмодерними, оскільки вони продовжують оперувати категоріями завершеності та абсолютності (як це відбувалось в епоху так званого «героїчного» модернізму), лише бачать його не у абстракціоністській мистецькій парадигмі характерній для індустріального соціуму, а у традиціоналістичній, характерній для епохи феодалізму. Якщо в Пн. Америці та Зх. Європі постмодерн став явищем заперечення обов'язковості тих чи інших проектних та світоглядних принципів, то у Сх. Європі відбувався процес переорієнтації на іншу обов'язковість. В такому сенсі, можна для архітектури Львова даного періоду, замість постмодерної, запропонувати термін антимодерної і розглядати її не як постмодерністську а як *антимодерністську*. Прикметно, що в цей час деіндустріалізація та демодернізація відбувались і у царині економіки [10], виробничі площі замінювались об'єктами обслуговування та житлом. Протилежним до постмодерної ситуації на Заході, яка характерна новим рівнем секуляризму та лібералізму, стало відродження релігійної активності та церковних інституцій. В сенсі архітектурної теорії, це також поставило питання про те чи можна називати, споруджені в цей час сакральні об'єкти немодерної естетики, постмодерністськими?

Розглядаючи це питання, варто відзначити, що теорія постмодернізму, в процесі свого розвитку, поступово трансформувалась у досить інклюзивну систему, в яку було включено явища дуже різної природи, як наприклад комерційні спекуляції у Лас – Вегасі, котрі були позитивно описані у відомій книзі Роберта Вентурі [11]. В такому сенсі, львівський антимодернізм може знайти своє місце у спектрі постмодерністських явищ, хоч і з додатковими умовами та застереженнями. Важливо відзначити, що місце самого постмодернізму у плині цивілізаційного розвитку людства теж може зазнати зміни. На відміну від модернізму (передовсім так званого «героїчного» [12]), який був архітектурним виразом індустріальної епохи з її головним визначальником – потоковим (конвеєрним) методом виробництва, естетику

постмодернізму неможливо чітко прив'язати, до певного виробничого способу. Після майже ніж півстолітнього розвитку, культурні явища класифіковані як постмодерні, переважно асоціюються із переходом від індустріальної до інформаційної економічної моделі [13] та росту сфери послуг [14], який поступово змінив виробництво у якості головного ресурсу збагачення розвинених суспільств [15, 16]. Разом із тим, подальший розвиток інформаційної парадигми сприяв поширенню відмінної від постмодерну архітектурної морфології. Реплікація історичних сюжетів, знову перестала бути основним значущим елементом формотворення, яке повернулось до інтерпретації абстракціоністських (модерних) цінностей (нео-модернізм) [17, 18]. В такому сенсі, як постмодернізм загалом, так і львівський антимодернізм зокрема, можна вважати явищами однієї і тієї ж природи, цінність якого визначається самим протестом проти естетики так званого «героїчного» («високого») модернізму [19, 20]. Відтворення немодерних образів в обидвох випадках можна розглядати як підготовчий, або і просто найбільш ранній етап нової архітектурної парадигми онтологічно пов'язаної із розвитком інформаційної доби, котра прийшла на зміну індустріальній. Явище архітектурного антимодернізму, зокрема у Львові, так само як і теорія всього феномену постмодернізму в українській культурі, потребує подальшого вивчення та систематизації і вимагає як міждисциплінарного дискурсу так і збільшення числа наукових робіт із цієї тематики, які б дозволили досягнути фахового консенсусу, щодо тлумачення явищ із ним пов'язаних.

Висновки

1. Визначено, наступні риси онтологічного зв'язку цілого ряду споруд Львова із постмодерном: а) підкреслене заперечення головних візуальних прикметників модерну таких як плоскі дахи та стрічкові вікна; б) активне залучення та довільна інтерпретація елементів з немодерних історичних стилів будь-якого походження (народна архітектура, барокова, ренесансна, романтична, бідермаєр тощо); в) максимальне спрощення головних репрезентативних немодерних елементів (арок, карнизів, аттиків, кутових веж тощо).

2. Встановлено риси, що відрізняють львівські об'єкти межі ХХ – ХХІ століть від постмодерних: а) відсутність іронії та навмисної легковажності, гри змістів тощо; б) на відміну від західного постмодерну, який бачив свою місію у деідеологізації, східно-європейський в тому числі львівський досвід немодерності, навпаки, переважно, пов'язаний із відродженням національних та релігійних ідеологій.

3. Виявлено, що на відміну від Пн. Америки та Зх. Європи де постмодернізм став явищем заперечення обов'язковості тих чи інших

проектних та світоглядних принципів, у Сх. Європі відбувався процес переорієнтації на іншу обов'язковість. В такому сенсі, можна для архітектури Львова даного періоду, замість постмодерної, запропонувати термін антимодерної і розглядати її не просто як постмодерністську, а як *антимодерністську*.

Література

1. *Venturi R. Complexity and Contradiction in Architecture. New York: The Museum of Modern Art Press, 1966. – P.132*
2. *Студницький Р. О. Художня іронія у дискурсі дизайну постмодернізму / Студницький Р. О. // Вісник ХДАДМ №7, 2007 р., - С. 116 – 124.*
3. *Маленко О. Світоглядні модуси постмодернізму в національній художньо-естетичній практиці кінця ХХ ст.: рецепція наукового осмислення проблеми / О. О. Маленко // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. - 2013. - Вип. 40(2). - С. 110- 124*
4. *Попіль Д. Український постмодернізм у дзеркалі медіа / Д. Попіль // Вісник Львів. Ун-ту. – 2011. –Вип. 34. – С. 183–187.*
5. *Авдєєва М. С., Особливості розвитку архітектури на сучасному етапі. / Авдєєва М. С., Авдєєва Н. Ю., Голубенко М. Ю. // Проблеми розвитку міського середовища №10, 2013 Київ: Національний авіаційний університет, - С. 7.*
6. *Франків Р. Особливості розвитку української архітектури пострадянського періоду (1991-2001 рр.) [Текст]: автореф. дис... канд. архітектури: 18.00.01 / Франків Роман Богданович; Національний ун-т "Львівська політехніка". - Л., 2005. - 20 с.*
7. *Моркляник О. Тенденції розвитку житлової архітектури Львова пострадянського періоду / О. І. Моркляник // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2012. – № 728: Архітектура. – С. 71 -78*
8. *Франків Р. Архітектура доби Незалежності (після 1991), Архітектура Львова: Час і стилі. XIII – XXI ст. / Упорядник Ю. О. Бірюльов. – Львів: Центр Європи, 2008, – С. 644*
9. *Мізрахі М. Гра як атрибут постмодерних комунікацій [Текст]: автореф. дис. ... канд. культурології: 26.00.01 / Мізрахі Марія Василівна; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. - Сімф., 2010. – 19 с.*
10. *Ситник Й. Куди зникла галицька промисловість? [Електронний ресурс:] Збруч, 2015 Режим доступу: <https://zbruc.eu/node/34977>*
11. *Venturi R. Learning From Las Vegas / Venturi Robert, Denise Scott Brown; Steven Izenour, 2017. Cambridge: MIT Press. I, – 216 p.*
12. *Padovan R. Towards Universality: Le Corbusier, Mies, and De Stijl / Padovan Richard, 2002 Psychology Press, - P. 113*

13. *Wilde A.* Horizons of assent: modernism, postmodernism, and the ironic imagination / Wilde Alan, 1981. Baltimore: Johns Hopkins University Press, - 209 p.
14. *Eichengreen B.* The two waves of service-sector growth / Eichengreen Barry, Gupta Poonam, Oxford Economic Papers, Volume 65, Issue 1, January 2013, p. 96–123
15. *Webster F.* Theories of the Information Society / Frank Webster, London: Routledge p. 416
16. *Masuda Y.* The Information Society as Post-industrial Society / Masuda Yoneji, 1980, Chicago: World Future Society, p. 171
17. *Correia C.* Modernism and Neomodernism. Notes on the nature of art / Carlos Correia J. 2011. In *Dichten und Denken. Perspektiven zur Ästhetik*, ed. Tobias Dangel, Cem Kömürcü e Stephan Zimmermann., Heidelberg: Winter Verlag. – p. 113-128
18. *Mellors A.* Late Modernist Poetics: From Pound to Prynne / Anthony Mellors 2005, Manchester: Manchester University Press, 230 p.
19. *Rupprecht T.* Socialist High Modernity and Global Stagnation: A Shared History of Brazil and the Soviet Union During the Cold War / Rupprecht Tobias *Journal of Global History* 6, no. 3. 2011): p. 522
20. *Farish M.* High Modernism in the Arctic: Planning Frobisher Bay and Inuvik / Farish Matthew, Lackenbauer P. Whitney, *Journal of Historical Geography* 35, 2009. p. 520.

References

1. *Venturi R.* Complexity and Contradiction in Architecture. New York: The Museum of Modern Art Press, 1966. – P.132
2. *Studny`cz`ky`j R. O.* Hudozhnya ironiya u dy`skursi dy`zajnu postmodernizmu / Studny`cz`ky`j R. O. // *Visny`k HDADM №7, 2007 r.,* -S. 116 – 124.
3. *Malenko O.* Svitoglyadni modusy` postmodernizmu v nacional`nij xudozhn`o-estety`chnij prakty`ci kincyа XX st.: recepciya naukovogo osmy`slennya problemy` / O. O. Malenko // *Visny`k Harkivs`kogo nacional`nogo pedagogichnogo universy`tetu imeni G. S. Skovorody`.* *Filosofiya .* - 2013. - Vy`p. 40(2). - S. 110 - 124
4. *Popil` D.* Ukrayins`kyj postmodernizm u dzerkali media / D.Popil`// *Visny`k L`viv. Un-tu.* – 2011. –Vyp. 34. – S. 183–187.
5. Avdyeyeva M. S., Osobly`vosti rozvytku arhitektury na suchasnomu etapi. / Avdyeyeva M. S., Avdyeyeva N. Yu., Golubenko M. Yu. // *Problemy rozvytku mis`kogo seredovyscha №10, 2013 Ky`yiv: Nacional`nyj aviacijnyj universytet,* - S. 7.

6. *Frankiv R.* Osoblyvosti rozvytku ukrayins`koyi arhitektury postradyans`kogo periodu (1991-2001 rr.) [Tekst] : avto-ref. dys... kand. arhitektury` : 18.00.01 / Frankiv Roman Bogdanovych; Nacional`ny`j un-t "L`vivs`ka politehnika". - L., 2005. – 20 s.

7. *Morklyanyk O.* Tendenciyi rozvytku zhytlovoi arhitektury L`vova postradyans`kogo periodu / O. I. Morklyanyk // Visnyk Nacional`nogo universytetu "L`vivs`ka politehnika". – 2012. – № 728: Arhitektura. – S. 71-78

8. *Frankiv R.* Arhitektura doby Nezalezhnosti (pislya 1991), Arhitektura L`vova: Chas i sty`li. XIII – XXI st. / Uporyadny`k Yu. O. Biryul`ov. – L`viv: Centr Yevropy, 2008, – S. 644

9. *Mizrakhi M.* Gra yak atrybut postmodernyh komunikacij [Tekst]: avto-ref. dys... kand. kul`turologiyi : 26.00.01 / Mizrakhi Mariya Vasy`livna ; Tavr. nac. un-t im. V. I. Vernads`kogo. - Simf., 2010. - 19 s.

10. *Sy`tny`k J.* Kudy` zny`kla galy`cz`ka promy`slovist`? [Elektronny`j resurs:] Zbruch, 2015 Rezhym dostup: <https://zbruc.eu/node/34977>

11. *Venturi R.* Learning From Las Vegas / Venturi Robert, Denise Scott Brown; Steven Izenour, 2017. Cambridge: MIT Press. I, – 216 p.

12. *Padovan R.* Towards Universality: Le Corbusier, Mies, and De Stijl / Padovan Richard, 2002 Psychology Press, - P. 113

13. *Wilde A.* Horizons of assent: modernism, postmodernism, and the ironic imagination / Wilde Alan, 1981. Baltimore: Johns Hopkins University Press, - 209 p.

14. *Eichengreen B.* The two waves of service-sector growth / Eichengreen Barry, Gupta Poonam, Oxford Economic Papers, Volume 65, Issue 1, January 2013, p. 96 – 123

15. *Webster F.* Theories of the Information Society / Frank Webster, London: Routledge p. 416

16. *Masuda Y.* The Information Society as Post-industrial Society / Masuda Yoneji, 1980, Chicago: World Future Society, p. 171

17. *Correia C.* Modernism and Neomodernism. Notes on the nature of art / Carlos Correia J. 2011. In *Dichten und Denken. Perspektiven zur Ästhetik*, ed. Tobias Dangel, Cem Kömürcü e Stephan Zimmermann., Heidelberg: Winter Verlag. – p. 113-128

18. *Mellors A.* Late Modernist Poetics: From Pound to Prynne / Anthony Mellors 2005, Manchester: Manchester University Press, 230 p.

19. *Rupprecht T.* Socialist High Modernity and Global Stagnation: A Shared History of Brazil and the Soviet Union During the Cold War / Rupprecht Tobias *Journal of Global History* 6, no. 3. 2011): p. 522

20. *Farish M.* High Modernism in the Arctic: Planning Frobisher Bay and Inuvik / Farish Matthew, Lackenbauer P. Whitney, *Journal of Historical Geography* 35, 2009. p. 520.

Аннотация

Канд. арх., доц. Франкив Р. Б., Лясковский О. И., НУ «Львовская политехника».

Теоретические предпосылки рассмотрения архитектуры постмодернизма во Львове.

Рассматривается возможность определения архитектурных произведений возникших во Львове на рубеже XX – XXI веков как постмодернистских. Приводится теоретическое сравнение постсоветских и постмодернистских особенностей формообразования. Предлагается применять, для такого рода примеров львовской архитектуры, термин антимодернизм. Рассматривается возможность включения явлений антимодернизма в общую структуру постмодернизма.

Ключевые слова: город, постмодернизм, эстетика, антимодернизм, утопия прошлого.

Annotation

PhD, Ass. Professor Frankiv R., Sen. Lecturer Liaskivskyi O., Lviv Polytechnic National University.

Theoretical bases for explanation of postmodern architecture in Lviv.

The article examines the possibility of identifying architectural buildings that have arisen in Lviv at the turn of the XX - XXI centuries as postmodernistic ones. The post-Soviet and postmodern features of morphogenesis are compared. For such an examples of Lviv architecture, is proposed to use the term *antimodernism*. Further, article considers a possibility of incorporating the phenomena of *antimodernism* into the general structure of postmodernism. Were distinguished a features which separates Lviv`s XX - XXI centuries objects from postmodern ones. There are such features: a) lack of irony and deliberate lightness, play of contents, etc .; b) unlike the western postmodern who saw his mission in deideologization, the Eastern European including Lviv's experience of non-modernity, on the contrary, is mainly related to the revival of national and religious ideologies. Also were identified some features of ontological connection of some Lviv`s structures with the postmodern ones. As such: a) underlined negation of the main visual adjectives of the modernist style, such as flat roofs and ribbon windows; b) active involvement and arbitrary interpretation of elements of non-modern historical styles of any origin (folk architecture, baroque, renaissance, romantic, biedermeier, etc.); c) maximum simplification of the main representative non-modern elements (arches, cornices, attics, corner towers, etc.).

Keywords: city, postmodernism, aesthetics, antimodernism, utopia of the past.